

Prirodni pojav.

Spisal A. S.

nedeljo zjutraj vzamejo oče Francka in Danico s seboj v cerkev. Reko jima: »Če bosta prav pridno in lepo molila v cerkvi, vama pokažem potem, ko pridemo domov, nekaj prav posebnega«.

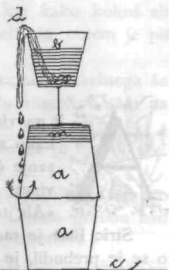
»O, da, da, oče!« zavpijeta oba enoglasno v največjem veselju. Po maši pa priskočita Francek in Danica k očetu vsak na eno stran, jih primeta za roko in vlečeta naprej, rekoč: »Oče, prosiva Vas, pojdimo nekoliko hitreje, prav rada bi že videla, kaj nama boste pokazali.« Oče stopajo sedaj nekoliko hitreje, in kmalu so bili doma.

»No, ker sta bila res prav pridna in se v cerkvi prav spodobno vedla, vama hočem to posebnost precej pokazati,« reko oče in vzamejo iz kuhinje skledo ter jo napolnijo z vodo. Potem pa vzamejo iz omare dva enako velika navadna kozarca in še majhen »žganjarček«, to je kozarček, iz katerega pijo ljudje časih, če so kaj na želodcu bolni, nekoliko žganja. Nato pa vtaknejo ona večja kozarca v skledo pod vodo in jih pod vodo strnejo z roboma. Tako z vodo napolnjena strnjena kozarca postavijo pokonci na krožnik, ki je bil že v ta namen na mizi pripravljen. Ko se je voda, ki se jih je na zunanji strani držala, že nekoliko odtekla, so jih previdno obrisali s suho cunjjo in postavili vrhu obeh »žganjarček«, kakor nam kaže pridejana podoba, ter ga napolnili s črnim vinom.

Sedaj pa so rekli: »Glejta, oba večja kozarca (a in b) sta napolnjena z vodo, a iz kozarčka (c) bom vse to črno vino spraval v poveznjeni zgoranji kozarec (b), ne da bi kaj prelival.« Francek in Danica pogledujeta radovedno zdaj očeta, zdaj zopet postavljene kozarce, zakaj vse to se je jima zdelo nemogoče.

Po dolgem premišljevanju se pa odreže Francek: »O, oče tega pa že ne morete narediti; saj niste Bog.«

»Da, prav praviš, dragi moj,« odgovore oče, »nisem Bog, a s pomočjo prirode, ki jo je ustvaril Bog, mi bo pa to vendarle mogoče narediti.« Sedaj vzamejo oče klopčič od Daničnega pletenja. Z njega si odvijjo kaka dva

metra dolgo bombaževo nit, ki jo trikrat preganejo. Tako preganjeno nit pomočijo v vino, da je z njim napojena. Potem jo pa vtaknejo tako v vino, da mahata oba konca, ali pa tudi en sam konec (*d*) iz kozarčka. In glej! Na vsakem koncu iz vina visečih niti se nabere debela kapljica vina, ki pade na poveznjeni kozarec in se po njem vali nizdoli do robu, kjer sta oba kozarca strnjena. Zdaj pa oče primejo poveznjeni kozarec in ga toliko v stran premaknejo, da nastane med robovama spodnjega in poveznjenega kozarca majhna špranja, ki pa ne sme biti tolika, da bi zamogla voda iz poveznjenega kozarca. In v ti špranji se zbirajo vse vinske kapljice, ki pritekajo iz bombaža po kozarcu, gredo skozi njo in se v vodi vzdigujejo na vrh. Kmalu je izkapalo vse vino iz »žganjarčka« in se namestilo vrhu vode poveznjenega kozarca, ne da bi bila voda kaj pobarvana od črnega vina.

France in Danica se nista mogla dovolj načuditi temu prirodnemu pojavu in nista mogla razumeti, zakaj kaplja vino po nitkah iz kozarca in zakaj se potem v vodi zopet vzdigujejo na površje. Ko so oče to zapazili, reko jima: »Vidim, da ne umeta, zakaj se vse to tako lepo vrši, in zato vama hočem to prikazen razložiti. Glejta, te bombaževe niti so sestavljene iz samih jako, jako tankih cevic, po katerih se vino, ali pa vsaka druga tekočina sama vzdiguje in na doli visečem koncu zunaj kozarčka pa zopet odteka. Ker je pa vino lažje od vode, se pa v vodi vzdiguje na površje in plava kakor olje po vodi. Voda, ki jo vino iz poveznjenega kozarca izpodriva, pa odteka na nasprotni strani iz nizdoli obrnjene špranje in se nabira na podstavljenem krožniku. Upam, da sedaj razumeta. Natančneje o vzrokih tega prirodnega pojava pa se bosta še učila v šoli.«

Francek in Danica sta z največjim zadovoljstvom zahvalila dobrega očeta, ker so jima pokazali zopet nekaj novega.

Dragi čitateljčki, če vas veseli, pa sami poizkusite, kar ste tu brali. Prepričali se boste, če boste ravnali oprezno in natančno, da se vam tudi posreči.

Stric Blaž.

Po »Rokovnjačih« napisal Lazar Rastiž.

Ali ga vidite strica Blaža, kako se mu smeje ves tolsti obraz, kako se mu svetijo majhne oči in kako kaže od dobre volje svoje črne zobel! V rokah drži veliko čašo, polno najboljšega vinca, in veseleč se bodočega užitka, teska z jezikom, češ: »Ah, to je kapljica!«

Stric Blaž je rad pil, in vino mu je bilo najljubša stvar na svetu. Zjutraj, ko se je prebudil, je molil k Bogu: »Daj mi danes moje vsakdanje vince!« — In preden se je zvečer zaril na svislih v seno, so šepetale njegove ustnice: »Bog, še jutri naj ne mine dan brez požirka vina!«

Da, da, stric Blaž je rad pil in največ časa je prebil v gostilnici. Tam na Rovih pri Hudmanovi Jeri je presedel stric Blaž vse popoldneve in šele